

† **Леся Українка**
(1872—1913 р.)

Нова втрата.

Знову смерть, знову втрата...

Не замовкли ще жалі над могилою Михайла Коцюбинського, не загоїлась свіжа рана, що завдала ця смерть українському письменству і громадянству, як із рядів наших вирвано нову визначну силу. 19 липня на Кавказі, в Сурамі, померла Леся Українка. Ніхто, певне, з українського громадянства, що недавно ще вітало заслужену письменницю в Києві й чуло її бадьорий, повний життя голос, не сподівався, що смерть наставила вже на неї свою невблаганну косу. Тим менше можна було цього сподіватись, читаючи в останніх книжках українських журналів натхненні твори її. І отже наспіла ця сумна звістка, що її вже немає між нами...

На українство знову найшла важка смуга смерти, як три роки тому, коли враз поляг цілий ряд борців за долю рідного краю. За короткий час, не лічучи менш визначних людей, ми знов поховали таких велетнів, як Микола Лисенко й Михайло Коцюбинський. Тепер до тих свіжих могил прилучилася нова велика могила...

Але люде помірають—ідеї вічні. Люде сходять у могилу—лишаються діла їхні, лишаються ті твори, що ними великі люде й з могили кличуть нас до нового, кращого життя, до боротьби за добро рідного краю, за щастя людскости. Надто Леся Українка. Адже то від неї чули ми заповіт—

...Крзь сльози сміятись,
Серед лиха співати пісні
Без радї таки сподіватись.

Адже то вона кликала до життя, до боротьби, до роботи на рідній ниві. Адже то її образ—кволої тілом, зате міцної й незломної духом працююниці—надихав на працю, боротьбу й завзяття дужих юнаків, притягав їх до роботи на рідному полі... І коли ми з тяжким сумом зазначаємо цю нову могилу на нашій ниві, то за долю рідного краю ми можемо бути безпечні, можемо разом з незабутньою поетею нашою кинути бадьорий виклик— „Геть, думи сумні“! І в цій певності безперечно велика частина належить праці й заслугам цієї незломної жінки-борця та художника.

Над новою свіжою могилою ми ще раз можемо проказати те, що не раз вже доводилось нам з приводу таких сумних подій говорити:—в тісніше збиймося коло, в компактніший гурт—і далі ходімо туди, куди вели нас великі наші небіжчики. Схиляємося перед новою могилою, але віримо, що діло Лесі Українки „не вмере, не загине“, і колись цілий народ—великий, освічений і свідомий народ—по своєму проспівас їй „вічну пам'ять“.

Земля пером нашої незабутньої письменниці і великої громадяниці рідного краю...